

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering

28 maart 2024

Datum

5 februari 2024

Zaaknummer

018455502

Portefeuillehouder

P.N. Middelkoop

Onderwerp

Scholingsfonds primaire visserijsector

Aan de leden van de raad,

Voorgesteld besluit

Aan u wordt voorgesteld om:

1. Een scholingsfonds primaire visserijsector openstellen als aanvullend budget voor de dienstverlening die het RMT biedt aan de vissers uit Urk.
2. Een bedrag ter hoogte van € 100.000,00 beschikbaar stellen voor het scholingsfonds primaire visserijsector voor het jaar 2024.
3. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Sociaal Domein.
4. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Participatie.
5. Het eventueel resterende bedrag na 31 december 2024 laten vervallen aan de reserve Sociaal Domein.

Inleiding

De primaire visserijsector is van grote economische betekenis voor Urk. De aanvoersector heeft de afgelopen jaren de nodige klappen gekregen. Daardoor is de vloot sterk gedecimeerd. Ook de vissers worden geconfronteerd met hoge extra persoonlijke uitgaven als gevolg van verplichtende regels. Dit heeft een negatief effect op de motivatie om visserman te blijven. Een groot deel van hen kan de kosten niet dragen met alle gevolgen voor Urk in economische zin maar ook voor wat betreft de leefbaarheid van onze visserijgemeenschap.

RMT

Het Regionaal Mobiliteitsteam is opgericht in 2022 om inwoners van Flevoland die met werkloosheid bedreigd worden te bemiddelen naar arbeid. Zij hebben hiervoor vanuit het Rijk ontschot budget ontvangen. Ontschot betekent dat de voorwaarden van de gemeenten en het UWV in het kader van re-integratie niet gelden voor de interventies die vanuit het RMT plaatsvinden. Vanuit het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) is het RMT opgericht. Het RMT heeft een eigen stuurgroep.

In 2022 en 2023 leerden de vissers de weg naar het RMT kennen. Zij hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheden om bij- of omscholing te volgen en zo aan het werk te blijven in veelal de visserij- of maritieme sector. Vanuit het RMT zijn er in 2022 en 2023 ongeveer 60 vissers geschoold en begeleid vanuit het RMT. De kosten hiervoor bedroegen € 200.000,00. Dit betrof 1/3 van het totale RMT-budget voor de arbeidsmarktregio Flevoland.

Voor 2024 heeft het RMT vanuit het Rijk een ontschot budget ontvangen ter hoogte van € 300.000,00 voor de arbeidsmarktregio Flevoland. Inmiddels hebben 25 vissers zich gemeld bij het RMT voor verzoek tot omscholing ten bedrage van ongeveer € 60.000,00. Het RMT heeft het signaal aan de gemeente Urk afgegeven dat zij nog 100 vissers verwachten in 2024 en dat zij hen niet allemaal kunnen scholen en begeleiden.

Scholingsbudget primaire visserijsector

Het verzoek aan de gemeenteraad is om een scholingsbudget voor de primaire visserijsector vrij te maken ter hoogte van € 100.000,00 als een handreiking aan de primaire visserijsector. Het scholingsbudget zal aanvullend zijn op het ontschot budget RMT, en eventueel andere middelen die vanuit de regio of andere regelingen aan het RMT beschikbaar worden gesteld, en beschikbaar zijn voor het jaar 2024.

Beoogd resultaat / effect

Het doel van het scholingsbudget is om de primaire visserijsector in deze tegemoet te komen, een handreiking. Hoewel nog steeds een factor van grote economische betekenis voor Urk heeft de aanvoersector de afgelopen jaren de nodige klappen gekregen. Daardoor is de vloot sterk gedecimeerd. Doel moet zijn om dat niet nog verder te laten plaatsvinden. Als vissers nu ook nog eens worden geconfronteerd met hoge extra persoonlijke uitgaven als gevolg van verplichtende regels zal dat weer een negatief effect kunnen hebben op de motivatie om visserman te blijven met alle gevolgen voor Urk in economische zin maar ook voor wat betreft de leefbaarheid van onze visserijgemeenschap. De primaire visserijsector is de sector die de afgelopen jaren, meer dan andere sectoren, te maken heeft gehad met financiële tegenslag waardoor haar duurzaamheid in het gedrang komt. Het scholingsfonds primaire visserijsector draagt bij aan de plannen zoals geformuleerd in het Ontwikkelplan Visserij.

Argumenten

1.1 Het budget RMT lijkt ontoereikend

Zoals beschreven heeft het RMT een budget van € 300.000,00 beschikbaar voor 2024. Dit is ontoereikend voor het omscholen en begeleiden van de vissers. Het budget is bedoeld voor de arbeidsmarktregio in Flevoland. De stuurgroep RMT heeft daarom een onderzoek naar de effectiviteit van het budget ingesteld. Op basis van dit onderzoek willen zij een besluit nemen over de beperking van de besteding van de middelen. In dit tempo is het budget binnen een half jaar besteed. Mogelijke uitkomsten kunnen zijn het beperken van het maximale bedrag per kandidaat of gemeente. Het stuurgroep RMT zal wellicht ook om extra middelen vragen bij het RWF.

Vanuit het RMT is het signaal afgegeven dat in de verschillende scenario's niet alle vissers geholpen kunnen worden.

1.2 De kosten van scholing zijn fors toegenomen

Bijvoorbeeld door een wijziging in de regelgeving zijn vissers met een SW5 diploma onverwachts geconfronteerd met een verzwaring van de eisen voor het aanvragen / verlengen van een vaarbevoegdheid. Voor de functie schipper < 60 M (schip tot 60 meter) is nu naast Medical First Aid en Medical Care, dat iedere 5 jaar ververst moet worden, ook eenmalig het certificaat Brandbestrijding voor gevorderden (Advanced Firefighting) en Reddingsmiddelen (PSCRB = Proficiency in Survival Craft & rescue boats other than fast rescue boats) verplicht.

Visned heeft het signaal afgegeven dat het een grote groep vissers betreft die al minstens 10-15 jaar lang vissen en in het bezit zijn van de functie Schipper < 60 M. Deze groep heeft op school nooit deze certificaten behaald omdat het geen onderdeel was van de opleiding, dit is nu veranderd en alsnog verplicht gesteld. De hoge kosten van deze certificaten en omscholing maakt dat een deel moet afhaken en op zoek gaan naar ander werk. De kosten van beide certificaten bedragen ongeveer € 3500,00.

1.3 Voor deze kosten zijn geen voorliggende voorzieningen

Het RMT vergoed scholing en begeleiding als er geen voorliggende voorzieningen zijn. De kosten voor (verplichte) scholing en begeleiding van het vissers komen niet in aanmerking voor (gedeeltelijke) vergoeding vanuit Human Capital Zwolle, participatiebudget Werk en Inkomen, Belastingdienst of andere budgetten die beschikbaar zijn binnen de provincie Flevoland of de gemeente Urk.

Het RMT heeft het signaal afgegeven dat het inkomen van vissers veelal ontoereikend is voor de kosten van deze certificaten (noot moet wel gemaakt worden dat dit is op basis van verklaringen, het RMT controleert dit niet). Gezien de huidige staat van de primaire visserijsector is dit wel aannemelijk.

Evaluatie

1.1 Wanneer kan het scholingsbudget worden aangesproken?

Het scholingsbudget zal aanvullend zijn op de middelen RMT en beschikbaar zijn voor het jaar 2024. Dat betekent dat het budget kan worden aangesproken als:

- Het maximumbedrag vanuit het RMT ontoereikend is voor het voldoen van de kosten van de scholing en begeleiding;
- Het RMT-budget verbruikt is;
- Het RMT-budget verbruikt is en het RWF nog geen besluit heeft genomen over de eventuele aanvullingen van het RMT-budget. Of het RMT nog geen aanspraak kan maken op andere aanvullende (regionale) middelen.

1.2 De uitvoering van het scholingsbudget is nader te bepalen

De uitvoering van het scholingsbudget kan worden ingericht als de stuurgroep RMT besluiten heeft genomen over de besteding van het RMT-budget. Het RMT heeft aangegeven de samen met de gemeente Urk te willen werken aan een goede uitvoering van het scholingsbudget.

1.3 Geen beoordeling inkomen

De besteding van het scholingsbudget kan niet gekoppeld worden aan het inkomen van de visserman. De beoordeling van inkomen kan door de klantmanagers Werk en Inkomen onvoldoende beoordeeld worden omdat het zelfstandigen zijn waarvan de inkomsten fluctueren en onzeker zijn. Het budget RMT is ook ontschot, daarbij wordt ook niet gekeken naar het inkomen van de aanvrager. Het scholingsbudget sluit hierbij aan.

De uitvoering van het scholingsbudget zal nader bepaald worden afhankelijk van bovenstaande factoren. De uitvoering zal worden afgestemd tussen de manager van het Sociaal Domein, de beleidsadviseur Werk en Re-integratie, de beleidsadviseur Visserij en het RMT.

Team

Het RMT heeft naast de financiële nood ook aangegeven dat de vissers behoefte hebben aan begeleiding en informatie. Vanuit de gemeente Urk is het initiatief genomen een team te vormen om te kijken waar ondersteuning geboden kan worden. Genodigden om deel te nemen aan het team zijn het RMT, partners vanuit de visserijsector, het Werkgeversservicepunt Urk Werkt, de

beleidsadviseur Visserij van de gemeente Urk en de beleidsadviseur Werk en Re-integratie van de gemeente Urk. De beleidsadviseur Visserij zal trekker zijn van dit team.

Daarnaast is wethouder Middelkoop in gesprek met het onderwijs of scholing beter aangepast kan worden op de situatie van de vissers.

Kosten, baten, dekking

Een bedrag ter hoogte van € 100.000,00 beschikbaar te stellen voor een scholingsfonds voor de primaire visserijsector. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Sociaal Domein. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Participatie. Het eventueel resterende bedrag na 31 december 2024 laten vervallen aan de reserve Sociaal Domein.

Het scholingsbudget vrijmaken ter hoogte van € 100.000,00 ten behoeve van de primaire visserijsector als aanvullend budget op het regionale RMT-budget of andere regionale middelen die worden aangewend ter verhoging van het RMT-budget.

Bij navraag aan de juridisch adviseur binnen de gemeente Urk is gebleken dat een handreiking in de vorm van het scholingsfonds primaire visserij geen vorm van staatssteun betreft.

Burgemeester en Wethouders van Urk,

J. Westmaas, burgemeester

C.J.M. Swart, gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Zaaknummer

018455502

De raad van de gemeente Urk,

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk
d.d. 28 maart 2024

gezien het advies van Commissie I d.d. 5 maart 2024

besluit:

1. Het openstellen van het scholingsfonds primaire visserijsector als aanvullend budget voor de dienstverlening die het RMT biedt aan de vissers uit Urk.
2. Een bedrag ter hoogte van € 100.000,00 beschikbaar te stellen voor het scholingsfonds primaire visserijsector voor het jaar 2024.
3. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Sociaal Domein.
4. Het bedrag van max. € 50.000,00 vrijmaken vanuit de reserve Participatie.
5. Het eventueel resterende bedrag na 31 december 2024 laten vervallen aan de reserve Sociaal Domein.

Urk, 28 maart 2024,

De raad van de gemeente Urk,

de griffier,

de voorzitter,